

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМЦІВ

ПРОГНОСТИЧНИЙ ДИСКУРС

Електронні методичні рекомендації
до практичних занять з курсу для здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ОДЕСА
2023

**УДК 811.161.2'373.2'42(076)
П783**

Укладач:

А. П. Романченко, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та мовної підготовки іноземців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

Т. Ю. Ковалевська, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та мовної підготовки іноземців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Н. В. Кондратенко, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри прикладної лінгвістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано вченою радою філологічного факультету
ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол № від 29 травня 2023 р.*

П783 **Прогностичний** дискурс [Електронний ресурс] : електрон. метод. рекомендації з курсу для здобувачів другого (магістер.) рівня вищої освіти / уклад. А. П. Романченко. – Одеса, 2023. – 33 с. – 0,4 Мбайт.

У методичних рекомендаціях висвітлено основні відомості про курс, сформульовано предмет, мету, завдання, репрезентовано тематику курсу «Прогностичний дискурс» та матеріали для практичних занять, подано завдання для індивідуальної й самостійної роботи, перелік питань до підсумкового контролю, а також рекомендовану літературу.

Пропоновані методичні рекомендації розраховано на здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія.

УДК 811.161.2'373.2'42(076)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	4
ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	5
МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	7
САМОСТІЙНА РОБОТА ЗА ТЕМАМИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	25
КОНТРОЛЬНА РОБОТА	26
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	28
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	30

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Мета та завдання навчальної дисципліни

Пропонований курс розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня, які здобувають освіту в галузі гуманітарних наук за спеціальністю 035 Філологія спеціалізації *035.01 Українська мова та література* та *035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)*, *перша – російська*.

Метою викладання навчальної вибіркової дисципліни «Прогностичний дискурс» є висвітлення особливостей указанного дискурсу як новітнього типу комунікації, його ознак та функцій у суспільстві; осмислення прогностики як міждисциплінарного напрямку; опрацювання складників прогностичного дискурсу та принципів вирізнення його різновидів; характеристика структурно-змістової та семантико-функційної специфіки мовленнєвих жанрів прогностичного дискурсу.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни є такі:

- висвітлити своєрідність прогностичного дискурсу;
- ознайомити з науковими надбаннями щодо досліджуваного дискурсу та його жанрів;
- заналізувати теоретичне підґрунтя прогностики;
- схарактеризувати історію та реалії вивчення прогностичного дискурсу;
- встановити специфіку українського метеорологічного дискурсу як компонента прогностичного дискурсу;
- з'ясувати семантико-функційні параметри вербальних складників метеорологічного дискурсу;
- визначити комунікативні стратегії й тактики українського метеодискурсу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є жанрова та семантико-функційна й впливова специфіка сучасного прогностичного дискурсу.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Теорія прогностики

Тема 1. Загальна характеристика прогностичного дискурсу

1. Дискурс як міждисциплінарний феномен.
2. Поняття про прогностику.
3. Прогностика як наука, її зв'язок із глобалістикою.
4. Загальний огляд палітри прогностичних текстів.

Тема 2. Структурно-змістове оформлення мовленнєвих жанрів прогностичного дискурсу

1. Людина та її майбутнє.
2. Людина і природа.
3. Мовленнєвий жанр передбачення майбутнього, його різновиди.
4. Футурологічний жанр та його різновиди.
5. Прогноз погоди як мовленнєвий жанр.
6. Астрономічний прогноз: специфіка реалізації.

Змістовий модуль 2. Семантико-функційні та комунікативні аспекти метеорологічного дискурсу

Тема 3. Поняття про метеорологічний дискурс

1. Метеорологічний дискурс у контексті глобалістики.
2. Різновиди метеодискурсу та його ознаки.
3. Функції метеорологічного дискурсу.
4. Ретроспекція та проспекція метеодискурсу.

Тема 4. Вербальна мережа українського метеодискурсу

1. Структура метеодискурсу.
2. Ядрові лексичні складники метеодискурсу.

3. Центральні складники дискурсу.
4. Периферійні лексичні складники.
5. Граматичні засоби вираження.

Тема 5. Комунікативна мережа метеорологічного дискурсу

1. Загальна характеристика комунікативних стратегій і тактик.
2. Комунікативна стратегія інформування та її тактики.
3. Регулювальна комунікативна стратегія та її тактики.
4. Самопрезентація синоптика як стратегія втілення його національних та індивідуальних рис.

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Завдання 1. Визначте тип прогнозу та схарактеризуйте його в мовному аспекті.

Попри невпевненість у досягненні бажаних результатів, масова кампанія вакцинації населення поступово набирає обертів та дає підстави для оптимізму щодо стрімкого економічного зростання. Так, за оцінками онлайн-порталу статистики STATISTA, у 2021 р. світова економіка зросте на 6,0% р/р, у 2022 р. зростання уповільниться до 4,4% р/р. Очікується, що високими темпами у 2021-2022 рр. зростатимуть економіки з ринками, що формуються (у т.ч. Китаю, Індії). Економіки розвинених країн (зокрема США, ЄС) також зростуть, проте дещо повільніше (див. рис. 2). За нашими оцінками, реальний ВВП України у 2021 р. сягне позначки 4,5% р/р (у 2022 р. зростання уповільниться до 4,1% р/р).

У 2021–2022 рр. основною рушійною силою економічного зростання України скоріше за все виступатиме внутрішній попит. Експорт с/г товарів та харчових продуктів також підтримуватиме економічне зростання. Втім, імпорт відновлюватиметься більш швидкими темпами на тлі: реалізації відкладеного попиту на імпортні товари (зокрема у сегменті високотехнологічної продукції) та зростання цін на імпортовані енергоресурси. Як наслідок, внесок чистого експорту у ВВП знову стане від'ємним.

Серед додаткових чинників постковідного відновлення економіки України у 2021-2022 рр. можна назвати: нарощення обсягів венчурного інвестування в українські стартапи, локалізацію виробництва (зокрема в переробній галузі), збільшення обсягів виробництва галузями сфери послуг.

Зупинимось більш детально на найважливіших чинниках економічного зростання та представимо рекомендації щодо прискорення відновлення української економіки в найближчі роки.

У 2021–2022 рр. споживчий попит в Україні підтримуватиметься:

- зростанням реальних доходів громадян;
- подальшим збільшення обсягів онлайн-продажів;

- зменшенням рівня безробіття на тлі створення нових робочих місць;
- розширенням пропозиції товарів і послуг (у результаті взяття пандемії під контроль та скасування карантинних обмежень);
- збільшенням попиту населення на подорожі.

На стимулювання споживчого попиту в більшості країн світу спрямовані також активні заходи державної політики. Так, наприклад, в Японії споживчі витрати на внутрішній туризм в умовах пандемії стимулюють шляхом надання субсидій туристам (у рамках ініціативи Go To Travel). Ці субсидії покривають до половини витрат подорожуючих, а саме: знижку 35% від загальної вартості туру, а також ваучери – 15% від загальної вартості туру на інші витрати під час поїздки. Додатковим засобом стимулювання витрат на подорожі всередині країни є зниження на 50% залізничною компанією Japan Railway East вартості квитка на подорожі з Токіо до:

- Хоккайдо, Нагано, Ніігата (з 20 серпня 2020 р. до березня 2021 р.);
- Акіта, Аоморі, Сендай, Хакодате (до 30 вересня 2021 р.).

Цікавим є і досвід Австралії щодо стимулювання розвитку внутрішнього туризму. Так, Австралійська державна установа Tourism Australia (ТА) підтримує вітчизняну туристичну галузь під час пандемії COVID-19 шляхом заохочення австралійців витратити гроші на відпустки в Австралії. Для цього ТА адаптувала до потреб вітчизняної туристичної галузі міжнародну Програму австралійських спеціалістів (Aussie Specialist Program), проходження якої забезпечує продавців туристичних послуг останніми новинами, а також оновленою інформацією про туристичні пам'ятки Австралії. Поширення цієї інформації серед австралійських клієнтів-мандрівників заохочує останніх обирати туристичні напрямки Австралії. Заохоченню подорожувати Австралією сприяє і YouTube-канал Australian Travel Club, що містить відеоматеріали, присвячені: подорожам відомими туристичними місцями та дикими кутками «Зеленого континенту»; австралійській флорі та фауні; тонкощам планування подорожей Австралією (Г. Яценко).

Завдання 2. Визначте тип прогнозу й вкажіть мовні маркери уривку.

Вихідними умовами прогнозних оцінок повоєнного відновлення України є:

- (а) надходження значної зовнішньої підтримки для допомоги у її відновленні, залучення інвестицій та успішна імплементація «Плану Маршалла для України»;
- (б) досягнення високої норми валового нагромадження капіталу, що забезпечить більш стислі терміни відновлення економіки, дотримання помірної інфляції тощо.

Економічна історія 1950-х років минулого сторіччя свідчить, що після Другої світової війни саме норма нагромадження основного капіталу (ВНОК) стала важливим фактором динамічного розвитку країн Європи та світу.

За роки незалежності України високі показники ВНОК спостерігались у 2001-2008 рр., а саме: у 2001 р. – 19,8%, 2002 р. – 19,2%, 2003 р. – 20,6%, 2004 р. – 22,4%, 2005 р. – 21,9%, 2006 р. – 24,4%, 2007 р. – 27,1%, 2008 р. – 25,9%, що демонструвало динамічний розвиток національної економіки протягом цього періоду із найвищими показниками ВВП у 2003 р. – 9,5% та у 2004 р. – 12,1%. Найбільше значення ВНОК протягом 2009-2021 рр. спостерігалось у 2012 р. (19,4%), а найменше – у 2021 р. (12,4%). У 2022-2023 рр. через повномасштабне вторгнення РФ на територію України ВНОК може знизитися до 7-10%.

Оцінка перспектив повоєнного розвитку України здійснювалася за двома сценаріями, які розрізняються терміном закінчення воєнних дій. Горизонт прогнозу – 2035 р. За обома сценаріями у 2022-2025 рр. головними складовими валових капітальних витрат будуть зовнішні запозичення та приріст запасів матеріальних оборотних коштів, насамперед у незавершеному будівництві. Але пізніше – у 2026-2035 рр., – коли будівельні об'єкти уводитимуться в експлуатацію, поступово підвищиться рівень валового нагромадження капіталу та ВНОК.

Перший сценарій розроблено за умов припинення активної фази воєнних дій на території України до кінця поточного року. Прогнозовані періоди: 2022 р., 2023-2025, 2026-2030 та 2031-2035 рр. Прогнозується досягнення норми ВНОК на рівні 30% наприкінці 2030 р.

За цим сценарієм очікується падіння ВВП України на 35,2% у 2022 р. У 2023 р. почнеться відновлення економіки й зростання ВВП у 2023-2025 рр. становитиме 10,9% у середньому за період. У подальшому темпи зростання економіки дещо уповільняться: у 2026-2030 рр. – до 8,2%, у 2031-2035 рр. – до 7,5%. Рівня ВВП 2021 р. буде досягнуто у 2027 р. Решта основних макроекономічних показників з 2023 р. також демонструватиме позитивну динаміку. Стрімко зростатиме норма ВНК, що підтримуватиме необхідні високі темпи модернізації української економіки.

У 2022 р. очікується скорочення доданої вартості за усіма основними видами економічної діяльності. Зокрема, найбільшого скорочення зазнає будівництво – понад 45%, промислове виробництво – понад 42%, торгівля – близько 42%, сільськогосподарське виробництво – понад 35%. Відновлення економіки з 2023 р. відбуватиметься досить високими темпами – у 2023-2025 рр. зростання валової доданої вартості аграрного сектора очікується на рівні 14,1%, будівництва – 30,4%, промисловості – 11,8% у середньому за період.

Відповідно до динаміки зростання окремих видів діяльності відбудуться зміни у загальній структурі валової доданої вартості. Оскільки темпи скорочення виробництва на транспорті та у сільському господарстві очікуються меншими порівняно зі спадом у решті видів діяльності, їх питома вага у структурі цього показника протягом 2022-2025 рр. суттєво зростатиме Поступово цю тенденцію змінить розвиток інших видів економічної діяльності, – зокрема, суттєво збільшиться внесок будівництва у загальний обсяг ВДВ Відповідно до динаміки зростання окремих видів діяльності відбудуться зміни у загальній структурі валової доданої вартості. Оскільки темпи скорочення виробництва на транспорті та у сільському господарстві очікуються меншими порівняно зі спадом у решті видів діяльності, їх питома вага у структурі цього показника протягом 2022-2025 рр. суттєво зростатиме Поступово цю тенденцію змінить розвиток інших видів економічної діяльності, – зокрема, суттєво збільшиться внесок будівництва у загальний обсяг ВДВ.

Другий сценарій розроблено за умов припинення активної фази воєнних дій на території України до кінця 2023 р. ... Очікується значне падіння виробництва по всіх видах економічної діяльності, яке зберігатиметься до завершення воєнних дій. Найбільшого падіння зазнає будівництво, діяльність якого обмежить відновленням зруйнованої критичної інфраструктури, та промисловість, де значних руйнувань зазнали ті види діяльності, на як припадала лівова частина промислового виробництва України – металургія, добувна промисловість, енергетика. Прогноз середньорічного спаду промислового виробництва у 2022-2023 рр. становить майже мінус 34%. З припиненням воєнних дій 2024 р. промисловість України почне відновлюватися, насамперед за рахунок добувної, харчової, хімічної промисловості, виробництва будівельних матеріалів та машинобудування. Середньорічне падіння у будівництві у 2022-2023 рр. очікується на рівні 47%. Проте у повоєнний період саме цей вид діяльності стане основним драйвером розвитку економіки України. Аграрний сектор, де скорочення виробництва у 2022-2023 рр. очікується на 24,5%, також демонструватиме суттєве зростання з 2024 р. (М. І. Скрипниченко, Л. І. Кузнєцова, О. Г. Білоцерківець).

Завдання 3. Прочитайте та схарактеризуйте специфіку прогностичного тексту й функційного стилю.

Земля загине 2029 року?

Вчені дотримуються стійкого переконання, що в будь-який момент нашу планету може влучити астероїд. Суха статистика більш конкретна: раз на тисячу років якість небесне тіло, розміром приблизно з футбольне поле, може повністю знищити життя на планеті Земля. За прогнозами американських астрономів, 400-метровий астероїд зачепить поверхню землі.

13 квітня 2029 року небесна брила, яку астрономи назвали Апофіс, повз нашу планету на відстані приблизно в одну десяту частину від відстані до Місяця. Востаннє так близько до землі астероїд наближався 1300 років тому, повідомили фахівці з мічиганського університету в Енн Ербор. Ім'я Апофіс астероїду 2004 MN4, який ближче за інші небесні тіла наближається до нашої

планети (близько 30 000 км від центру Землі) і нещодавно внесений до каталогів під номером 99942, дали не випадково. Apophis – це записане по-грецьки ім'я єгипетського бога або демона п'їтьми й загибелі Апопа – величезного змія, що мешкає у вічній темряві Дуата (підземного світу) і намагається знищити Сонце протягом його нічного переходу. Ім'я астероїду дали 19 липня 2005 року.

Для уточнення орбіти й умов зближення астероїда з Землею проводяться постійні спостереження в різних наземних обсерваторіях. За допомогою точних даних астрономи не виключають ризик зіткнення з Землею у 2029 році. Йдеться про найближчий із польотів небесного тіла поблизу Землі, що будь-коли передбачалися, каже професор Даніель Ширер, керівник групи астрофізиків.

Завдання 4. Схарактеризуйте пропонований прогноз, визначте його жанр. Скажіть, які емоції у вас викликає текст.

Шукайте своє передбачення і їжте смачно, котики.

1. Oven – це духовка, але цього місяця Овнам зірки пропонують приготувати плов у мультиварці (<https://klopotenko.com/zi-svynoyu-ta-aromatnyu-specziyamy-plov-v-multyvarczy-vid-yevgena-klopotenka/>). Містика.

2. Телець – це точно ваш місяць. Інакше як ще зірки могли підкинути такий неймовірний рецепт? Готуйте крем намелака (<https://klopotenko.com/neperevershena-nizhnist-recipe-kavovo-vershkovogo-kremu-dlya-ruletu-ta-tortiv/>) і буде вам щастя.

3. Близнюкам в березні варто приготувати пару канапок з цією божественною намазкою з тунця (<https://klopotenko.com/pashtet-z-tuntsem-ta-olivkami/>). Бо оракул каже, що ви того варті.

4. Рак у березні має відчути себе справжнім аристократом, приготувати кролика в маринаді і (<https://klopotenko.com/z-francuzkym-sharmom-yak-prygotuvaty-krolyka-v-marynadi-z-chervonogo-vyna-ta-specziyamy/>) смакувати його з келихом сухого. А як хтось запитає, що це таке за свято – то просто покажіть йому цей гороскоп.

5. Лев. Оракул каже, що пора обрати фільм на вечір і приготувати картопляні крокети з м'ясом (<https://klopotenko.com/hrustka-zolotava-skorynka-tanizhna-nachynka-kartoplyani-krokety-z-myasnym-farshem/>). Цей місяць пройде під зірками відпочинку.

6. Діва – час передивитися Гаррі Поттера і приготувати собі вершкове пиво (<https://klopotenko.com/knyzhkovi-fantaziyi-yevgena-klopotenka-yak-prygotuvaty-vershkovе-pyvo-z-garri-pottera/>). Інші знаки вам навіть трішки заздять.

7. Терези – поки ви вагаєтеся, що ж приготувати, то ризикуєте лишитися голодними. Не мучте себе, беріть цей рецепт печериць з фетою (<https://klopotenko.com/pechritsy-z-fetou-i-chasnykom/>) і енджой.

8. Скорпіон – зірки підказують, що вам пора приготувати гречку (<https://klopotenko.com/grechka-z-ovochamy/>). Але не просту, а з овочами та спеціями. А піцу з'їсте іншим разом. Цьом.

9. А хто-хто у нас тут пропускає сніданки? Це ж Стрілець! Кулінарні боги закликають виправитися і приготувати собі завтра зранку сандвіч крок-мадам (<https://klopotenko.com/krok-madam/>).

10. Козеріг – вам зірки прогнозують затишок та комфорт. Тому готуйте щось дуже домашнє і смачне, таке як тушкований хек з овочами (<https://klopotenko.com/tushkovanyj-hek-z-ovochamy-i-tomatnym-sousom-vid-yevgena-klopotenka/>).

11. Водолій. Вам випало приготувати бісквітний рулет з кремом намелака (<https://klopotenko.com/najsmachnishi-momenty-zhyttya-biskvitnyj-rulet-z-najnižnishym-kremom-vid-yevgena-klopotenka/>). Скажіть чесно, ви підкупили оракула? Це ж скарб!

12. Риби. Ви, здається, змовилися зі Стрільцем, бо теж пропускаєте сніданки. Ось вам рецепт вівсяних оладок з бананом (<https://klopotenko.com/vivsyani-oladky-z-bananom/>), які можна приготувати за 10 хвилин. І не кажіть тепер, що у вас немає часу снідати!

Надсилайте передбачення рідним та друзям, нехай теж знають, що зірки радять приготувати в березні (Є. Клопотенко. Кулінарна підтримка).

Завдання 5. Прочитайте та визначте тип прогнозу. Скажіть, з якою метою він функціює в ЗМІ.

I. Порада дня: розпочинати нові – як професійні, так і господарські – справи сьогодні не варто: бажано довести до пуття ті, що вже перебувають у роботі, тим більше що зробити це вдало досить легко та швидко. Ухвалені сьогодні рішення з великою ймовірністю виявляться помилковими, тому краще перенести цей процес на інший час.

Символ дня: лід.

Стихія дня: Вогонь.

Щасливе число дня: 9.

Щасливий колір дня: смарагдовий, нефритовий, молода трава.

Щасливе каміння дня: кахолонг, шпинель.

За яку частину тіла відповідає: нирки, шкіра.

Хвороби дня: хвороби, що почалися цього дня, не приносять серйозних ускладнень, але можуть тривати довго. Не можна займатися самолікуванням – у разі погіршення самопочуття необхідно одразу ж звернутися до лікаря.

Харчування дня: необхідно відмовитися від шкідливої їжі, алкоголю та тютюну.

Стрижка дня: не найкращий день для стрижки.

Дачні роботи дня: сприятливий день для робіт у саду та городі.

Магія та містика дня: можна створювати обереги та талісмани, що перешкоджають пороблення та пристрїту.

Сни дня: якщо вам насниться, що ви дієте сміливо та активно, значить, у житті вам таких якостей не вистачає – варто попрацювати над їх здобуттям та розвитком.

Табу дня: потрібно обережно поводитися з дзеркалами – розбите може віщувати нещастя.

Афоризм дня: «Ніщо так не заспокоює дух, як набуття твердої мети – точки, на яку спрямовується наш внутрішній погляд» (Мері Шеллі).

Завдання 6. Наведіть приклади астрологічних прогнозів. Схарактеризуйте їхню жанрову та семантико-функційну специфіку.

Завдання 7. Наведіть приклад та зааналізуйте особливості економічного прогнозу на мовному рівні.

Завдання 8. Схарактеризуйте мовні особливості політичного прогнозу. Наведіть приклад.

Завдання 9. Розкажіть про передбачення українських та зарубіжних мольфарів щодо майбутнього України. Зверніть увагу на мовні аспекти їхніх передбачень. Скажіть, як ви ставитеся до таких прогнозів.

Завдання 10. Підготуйте приклади передбачень на Новий рік. Прокоментуйте мовні (лексичні та граматичні) засоби.

Завдання 1. Подивіться / послухайте кілька прогнозів погоди (Наталка Діденко, Микола Луценко, Руслана Писанка, Габрієла Массанга, Наталка Ярмола та ін.). Висловіть свою думку про особистість синоптика / ведучого прогнозу погоди.

Завдання 11. Прочитайте текст. Скажіть, які комунікативні тактики використовують синоптики.

I. За астрономічним календарем 3 січня Земля знаходиться в перигелії, тобто вона розташовується на найменшій відстані від Сонця. Наші пращури помітили, який день 3 січня, таким буде і вересень. Червоне сонце на сході віщує заметіль. Якщо цього дня багато снігу, то можна очікувати хороший урожай хліба, а якщо сніг не вкриє землю, то врожай у цьому році буде бідним.

II. 8 січня відзначається Собор Пресвятої Богородиці. У народі цей день називали Бабині каші. За кашею і погоду передбачали на найближчий час: якщо каша в печі рум'яниться – на сніг. Якщо до цього часу земля ще добре не промерзла, то літом соку не дасть, тобто врожай буде не дуже хорошим. Спостерігали цього дня за сонцем і за птахами: якщо біля сонця з'являлась світла смуга – на сніг. Якщо синиця зранку пищить – бути морозу вночі, а якщо галки і ворони влаштували безперервний гвалт – варто чекати снігопад і заметілі.

Завдання 12. Ознайомтеся з народними прогнозами погоди. Дайте характеристику лексичним та граматичним одиницям, використовуваним у них.

I. 14 березня вшановується пам'ять первомучениці Євдокії. У давнину по Євдокії судили про літо і майбутній врожай: «Яка Євдокія, таке і літо»; «Звідки вітер на Євдокію, звідти і все літо». «Якщо граки прилетіли до Євдокії – літо буде мокре, а сніг зійде рано». Якщо 14 березня йде сніг з дощем і дме теплий вітер, значить літо буде мокре; а мороз і вітер з півночі – до літа холодного.

II. 17 березня відзначається день пам'яті преподобного Герасима Йорданського. У народі Герасима називають Граківником, тому що з цього дня з теплих країв прилітають граки: «Грак на горі – так і весна у дворі». Якщо грак прилетів, через місяць сніг зійде. Коли грак з землі хворостину підіймає – сонячне літо обіцяє. Якщо граки кричать, значить погода скоро зіпсується (скоріш за все буде дощ).

Завдання 13. Порівняйте професійний та народний прогнози погоди. Виявіть спільне та відмінне в них.

I. У середу в Україні очікується тепла погода.

Весна сміливо заявиться про себе високою температурою повітря, очікується протягом дня 8-го березня +7+14 градусів, на півдні +10+16 градусів. Дощі періодично пройдуть в західних областях, подекуди на сході, півночі, та на південному сході. Хоча опади не обіцяють бути задовгими, періодично

змінюватимуться навіть сонечком. Вітер знову рвучкий, південного-західного напрямку, часом із штормовими поривами.

Щоб змести зимовий бруд, залишки зимової депресії, подолати темряву та ввійти у світло вітер мусить бути сильним. Ми – потерпимо.

У Києві 8-го березня очікується тепла вітряна погода з максимальною температурою повітря до +8 градусів. Є ймовірність невеликого дощу.

За уточненим прогнозом, 9-го березня тепла повітряна маса в Україні ще затримається, 10-го березня стане відчутно прохолодніше у північних областях, а на півдні та в центрі очікується аж +12+18 градусів!

Погода найближчими днями – неоднорідна, мінлива, з стрибками атмосферного тиску та температури (нижче прогностична діаграма для Києва), ще й з поривчастим вітром (Н. Діденко).

Як не важко часом на душі, весна намагається нас розрадити і першими своїми проявами – сонцем, зеленими проблесками листочків серед старого листя, навіть сильним свіжим вітром – показує, що нечисть обов'язково розчиниться у весняному світлі.

II. 12 березня вшановується пам'ять преподобного Прокопія Декаполита, сповідника. У народі цього святого називали ще Перезимником. Говорили, що у цей день «березень дорогу рушить, але в'язне у заметі», «і тане, і мерзне». Якщо у цей день бував дощ, то очікували і мокрого літа. А якщо дув південний вітер, і на вулиці була капель, то літо обіцяло бути теплим.

Завдання 14. Із художньої літератури доберіть уривки, де описано природні явища (дощ, снігопад, гроза тощо). Розкажіть про специфіку опису погодних умов у художньому та метеорологічному дискурсі.

Завдання 15. Ознайомтеся із розвідкою «Вербальна мережа ключових ад'єктивів у структурі мовної особистості Наталки Діденко» А. П. Романченко (Мова. 2021. № 35. С. 123-128). Зробіть аналогічні спостереження за функціонуванням слів зі сфери метеорології.

Завдання 16. Підготуйте повідомлення про специфіку прогнозів погоди кожної пори року.

Завдання 17. Визначте комунікативні стратегії й тактики в пропонованих уривках.

I. У цей день вшановується пам'ять святителя Тарасія, архієпископа Константинопольського. Погоду у цей день передбачають птахи: синиця заспівала – тепло ворожить. З цього дня відбувається перехід середньої температури повітря через 0 градусів. Це вважається часом появи прогалин. Набухають бруньки – весну чують. З цього дня добре садити насіння на розсаду капусти і помідорів.

II. В Україну йде похолодання.

Найближчими вихідними нічна температура повітря становитиме -3-8 градусів, у денні години в суботу-неділю ще трохи тепліше, від 3 морозу до 2 тепла. Проте з початку наступного тижня і вдень також буде повсюди нижче нуля, а вночі морози зміцніють до -6-13 градусів. Літатиме періодично сніг, а завтра в західних областях опади можуть бути сильними – близькість циклону (карта), відповідно ситуація на дорогах стане складнішою.

У Києві 4-5 лютого – періодично сніг, на дорогах ожеледиця. Вночі -3-6 градусів, вдень -1-3 градуси. З понеділка у столиці холод посилиться. Проте сильних морозів не очікується.

Гріємося, дивимося у календар – на скільки там світловий день побільшав, кажемо морозам бебебе теплими куртками, шапками та флісовими штанами, уважно стежимо за самопочуттям у зв'язку із зміною повітряної маси, допомагаємо хорошим людям із хорошими справами, підтримуємо ЗСУ і стежимо за свіжими прогнозами погоди.

III. 13-14 січня в Україні господарюватиме так звана 'європейська' зима.

Опадів практично – катма, проте вологість підвищена, тому зависатимуть тумани. Через них часом важче дихати, особливо містянам, де повітря брудніше,

а також тумани низькою видимістю роблять дороги складнішими для авторуху. Обережно. Йде в Україні подальше потепління.

Ще найближчих пару ночей підморозить, проте у денні години вже переважатиме відлига і невеликі «плюси».

Очікується завтра-післязавтра вдень від 1 морозу до 3 тепла, на північному сході до 3 морозу, в західних областях 3-8 градусів тепла.

Ожеледиця – залишається, акуратно обходьте слизькі ділянки, сучасне взуття спортивного чи військового типу зараз чудово адаптоване під метеоумови – елегантніші чоботи чи черевики хай вже в коробках поки полежать.

У Києві на Маланки-Василя серйозних опадів не очікується, хіба 14-го січня якісь метеонатяки типу мряки чи крупы пролетять. Слизькі дороги, тротуари, а через потепління побільшає проталин і калюж, перестрибуйте, хто може. 13-14 січня у нічні години передбачається -3-6 градусів, у денні в столиці буде близько нуля.

Усім любителям стереотипів та прикмет про морози, які чомусь мають тріщати на Водохреще – ця прогностична діаграма температури повітря для Києва. Отже, поки що очікуємо підйом стовпчиків термометрів вгору, пік потепління – на Водохреще, наступне похолодання, орієнтовно, з 23-24 січня (Н. Діденко).

Завдання 18. З'ясуйте особливості тексту, визначте, ознаки якого стилю простежуються в ньому.

Оksamитовий сезон

Кілька днів тому мені зателефонував знайомий орнітолог з острова Зміїного. З'ясуйте семантику виділених слів.

– Що ви нарobili? – жартівливо запитав він. – Справжня аеродинамічна труба!

– Ну й що з того?

– А те, що вже не першу добу дме і дме з північного сходу. Пориви – 16 метрів на секунду. Піднялася хвиля. Мав намір порибалити у вільну годину, та де там...

– Не дивуйтесь. Звичайна взаємодія двох атмосферних вихорів: *антициклону* над Європою і *циклону*, а точніше – *депресії*, над Чорним морем. Зріс перепад *атмосферного тиску*, саме він і генерує енергію вітровою. Поки що все залишиться без істотних змін.

Справді, у вихідні, 1-2 жовтня, мінлива *хмарність* без істотних *опадів*. На Одещині пануватиме помірний північний, північно-східний вітер, який посилюватиметься у береговій зоні, а тим більше – у відкритому морі. Температура повітря вночі 10-15 градусів (біля теплого моря, на узбережжі – до 17-18), вдень – 20-25 градусів. І все це завдяки антициклону, котрий простягнувся широкою смугою від півночі Росії через Україну на Балкани.

3-5 жовтня все той же антициклон продовжує оксамитовий сезон, «*бабине літо*» утверджує свої позиції. Шкода тільки, що антициклон міцно стоїть на шляху вологих західних атлантичних *вітрів*. Дощове небо над Лондоном, Парижем, Римом... На жаль, у нас нічого подібного. Ґрунт втрачає вологу, а це створює проблеми для висівання озимих. Тим більше, що тепла погода (вдень – 20-22 градуси) сприяє подальшому висушуванню ґрунту.

6-7 жовтня антициклон стане поступово слабшати. Проте у нього все ще залишиться достатньо сили, щоб стримувати дощові хмари на підході до Одещини. Температура повітря істотно не зміниться (В. Худолєєв).

Завдання 19. Оберіть будь-який текст прогностичного характеру, дайте йому лінгвістичну характеристику.

Завдання 20. Оберіть два різножанрові прогностичні тексти, виявіть у них онімну лексику та кваліфікуйте її, визначте функції та сугестивні параметри.

Завдання 21. Ознайомтеся з фрагментом наукового аналізу метеорологічного дискурсу, зверніть увагу на методику аналізу, його аспекти, стиль викладу тощо.

Структурно-змістова специфіка прогнозу погоди як базового конструкту
метеодискурсу

Ключовою у словосполученні *прогноз погоди* є лексема *прогноз*. Прогноз, за даними тлумачного словника, – це передбачення на основі наявних даних напряму, характеру й особливостей розвитку та закінчення явищ і процесів у природі й суспільстві [ВТССУМ 2005, с. 1148]. В. Єпіфанов дає таке визначення прогнозу погоди: це науково обґрунтоване передбачення про майбутній стан погоди. Дослідивши французькі метеорологічні прогнози, він визначив такі їхні особливості: лаконічність та об'ємність інформації, відсутність експресивних засобів мови, низький чи середній ступінь прагматичного впливу, наявність невербальних елементів [Єпіфанов 2016]. Під *прогнозом погоди* ми розуміємо припущення про майбутній стан атмосфери, про перебіг явищ природи, що має науково-технічне обґрунтування, стосується певної локації, складене синоптиком, а відтворене синоптиком (рідко) або журналістом (переважно).

Метеорологічний прогноз є одним із типів прогностичного мегадискурсу. О. Ширяєва зауважує, що за форматом медійної жанрової палітри вирізняють репортажний, інформаційно-аналітичний, есеїстичний, рекламний, PR-, а також новинний дискурс [Ширяєва 2012], до якого можна, на нашу думку, зараховувати й прогноз погоди як жанр новин. І. Мірошніченко, дослідивши стислі медійні тексти, розрізнила такі жанри: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні, рекламні, розважальні, власне інтернет-жанри, де прогноз погоди входить до інформаційних [Мірошніченко 2020, с. 182].

Прогноз погоди є експлікованим виявом МД, що характеризується низкою ознак. Головною ознакою є інформативність, що гарантує передачу відомостей синоптичного характеру від професіонала до адресата. Насамперед така інформація стосується суті погодних умов. Крім того, вона передбачає пояснення фахівцем, який склав прогноз, або журналістом, який певною мірою інтерпретує

інформацію, особливостей перебігу та причиново-наслідкових зв'язків між ймовірними природними явищами. Суб'єктивний складник як факультативний елемент інформації в прогнозі погоди здатен створювати певний авторський підтекст для втілення комунікативної інтенції адресанта. Багатошаровість інформації забезпечує її повноту щодо експлікації фрагменту картини світу, зокрема погоди й метеоявищ. Семантичній і змістовій єдності сприяють ядрові компоненти ЛСП «Синоптична метеорологія» та його периферійні конституенти, схарактеризовані в другому розділі роботи.

Прогноз погоди як основний жанр метеодискурсу має композицію, де розгортання повідомлення зумовлене задумом автора / редактора / журналіста. Відповідно до цього задуму вибудовуються й розташовуються елементи композиційної моделі. Розбивання основного інформаційного блоку на рубрики зумовлене необхідністю репрезентувати дані передбачення температурних особливостей, руху атмосферних фронтів, переміщення повітряних мас, наявність / відсутність опадів, напрямок вітру, специфіку хмарності, можливі атмосферні чи оптичні явища. Факультативними компонентами композиції прогнозу погоди є вступна та кінцева частини, тобто вітання й прощання. Завдяки послідовності логіко-змістових блоків, наявності / відсутності та специфіці концептуальної й підтекстової інформації прогноз погоди водночас характеризується й універсальністю, а також відрізняється один від одного в межах українського методискурсу.

У спеціальній літературі відома методика створення синоптичного тексту, що охоплює такі необхідні компоненти: щодобова зміна локації, глибини й етапів розвитку баричних систем; виникнення та причини появи нових баричних систем; розвиток і переміщення атмосферних фронтів та повітряних мас; зміна тиску, хмарності, температури; напрямок вітру; опади; характер погодних явищ тощо [Хабудтинов 2001, с. 6]. О. Коломієць, узявши до уваги цю методику, розробила модель композиційних елементів газетного синоптичного тексту. Вона складається з події – синоптичного явища, опису явища, значення явища та застереження. Перший елемент привертає й активізує увагу адресата з метою прочитати

основний текст, другий – удокладнює інформацію, детально повідомляючи про погоду, для третього елемента важливим є роз'яснення суті явища, вплив на людину, а четвертий елемент є факультативним і застерігає від негативних наслідків [Коломієць 2017, с. 39] (М. О. Кулібаба).

Завдання 22. Прочитайте уривок, запропонуйте заголовок до нього.

У футурології сформувалось кілька прогностичних напрямів, серед яких політичний, соціальний, технологічний тощо [Дондокова 2014]. Будь-яке прогнозування тісно пов'язане з перспективою, що знаходить відбиток у різних культурах [Чжу 2016, с. 215]. Прогностичний дискурс – дискурс, що охоплює кілька типів комунікації, проспективно зорієнтованих стосовно політики, економіки, життєвих подій, здоров'я, соціального стану як народу в цілому, так і окремої людини зокрема. Його контент відбиває досвід людини, причиново-наслідкові зв'язки щодо природи, господарювання, життєдіяльності, долі тощо.

Останнім часом у гуманітаристиці посилився інтерес до вивчення прогностичного дискурсу. Дискурсивну специфіку прогностичних текстів досліджено О. Савіцкайте [2006], типологію з погляду структури, семантики й прагматики вивчено А. Князевою [2011]. Як до культурного й наукового феномену до прогностики звернулися в дисертаційних працях І. Асєєва [2009], Д. Кутальова [1996]. Популярність і специфіка прогностичного дискурсу, активне опрацювання прогностичних текстів спонукало до появи окремого напрямку в мовознавстві – лінгвопрогностики, на що вказують сучасні дослідники [Князева 2009; Валеева 2013].

За О. Савіцкайте, прогностичним дискурсом є скерована в майбутнє інформація, що містить імпліцитну прагматичну настанову, віддзеркалює соціально-культурний рівень суспільного розвитку та є вербально / невербально об'єктивованою [Савіцкайте 2006, с. 3]. Усі складники прогностичного дискурсу темпорально зорієнтовані на майбутнє, де тематичним ядром прагманастанови є прогноз. Різновиди вказаного дискурсу сформовані за кількома принципами, зокрема за формою інфокоду, комунікативним ефектом, структурою, функційними

параметрами, жанровою палітрою, семантико-стилістичними особливостями [Князева 2011].

Палітру прогностичних текстів О. Савіцкайте представила таким чином: тексти про передбачення майбутнього, футурологічні тексти, метеорологічні прогнози, гороскопи [Савіцкайте 2006, с. 3]. Тож у межах прогностичного мегадискурсу логічно розрізняти його складники: пророцький, футурологічний, метеорологічний та дискурс гороскопів, що відповідно охоплюють пророцтва, передбачення, ворожіння стосовно майбутнього людини, етносу, країни; політичних, економічних і соціопрогнозів; прогнозів погоди; гороскопів. За В. Кашкіним, прогностичним прогнозом є висловлювання, що містять прогноз [Кашкин 2005] і відбивають досвід, причиново-наслідкові зв'язки щодо природи й господарської сфери (М. О. Кулібаба).

Завдання 23. Проведіть вільний асоціативний експеримент, опитавши не менше 10 осіб. До соціологічної частини анкети уведіть запитання про вік, стать, фах. Оберіть слова-стимули, до яких реципієнти подаватимуть асоціати.

1. Гороскоп, прогноз, передбачення, пророцтво, перспектива.
2. Відьма, чаклунка, характерник, шаман, чорнокнижник.
3. Мольфар, ворожка, провидець, астролог, оракул.
4. Таролог, ясновидець, пророк, віщун, мольфар.

Завдання 24. Підготуйте презентацію про особистість астролога, метеоролога, мольфара, таролога (на вибір).

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗА ТЕМАМИ ТА ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1. Загальна характеристика прогностичного дискурсу (10 годин)

- А) Опрацювання основної (№ 3) та додаткової (№ 1) літератури.
- Б) Підготовка до практичного заняття.
- В) Пошук текстів різножанрових прогностичних текстів.

Тема 2. Структурно-змістове оформлення мовленнєвих жанрів прогностичного дискурсу (20 годин)

- А. Опрацювання основної (№ 8, 9) та додаткової (№ 2, 8) літератури.
- Б) Підготовка до практичного заняття.
- В) Збір та лінгвістична кваліфікація різножанрового фактичного матеріалу

Тема 3. Поняття про метеорологічний дискурс (10 годин)

- А) Опрацювання основної (№ 1, 2, 4) та додаткової (№ 4) літератури.
- Б) Підготовка до практичного заняття.
- В) Лінгвістична кваліфікація метеотекстів усної та писемної форми.
- Г) Підготовка доповіді з презентацією (жанр та різновид прогностичного дискурсу на вибір).

Тема 4. Вербальна мережа українського метеодискурсу (10 годин)

- А) Опрацювання основної (№ 3, 6, 7) та додаткової (№ 3, 6) літератури.
- Б) Підготовка до практичного заняття.
- В) Писемна характеристика лексичних і граматичних одиниць метеотекстів.
- Г) Підготовка доповіді з презентацією (жанр та різновид прогностичного дискурсу на вибір).

Тема 5. Комунікативна мережа метеорологічного дискурсу (10 годин)

- А) Опрацювання основної (№ 10) та додаткової (№ 4, 5) літератури.
- Б) Підготовка до практичного заняття.

В) Визначення основних стратегій і тактик дібраних уривків.

Г) Підготовка доповіді з презентацією (жанр та різновид прогностичного дискурсу на вибір).

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Завдання 1. Наведіть приклади астрологічних прогнозів. Схарактеризуйте їхню жанрову та семантико-функційну специфіку.

Завдання 2. Наведіть приклад та зааналізуйте особливості економічного прогнозу на мовному рівні.

Завдання 3. Схарактеризуйте мовні особливості політичного прогнозу. Наведіть приклад.

Завдання 4. Розкажіть про передбачення українських та зарубіжних мольфарів щодо майбутнього України. Зверніть увагу на мовні аспекти їхніх передбачень. Скажіть, як ви ставитеся до таких прогнозів.

Завдання 5. Підготуйте приклади передбачень на Новий рік. Прокоментуйте мовні (лексичні та граматичні) засоби.

Завдання 6. Проведіть вільний асоціативний експеримент, опитавши не менше 10 осіб. До соціологічної частини анкети уведіть запитання про вік, стать, фах. Оберіть слова-стимули, до яких реципієнти подаватимуть асоціати.

1. Гороскоп, прогноз, передбачення, пророцтво, перспектива.
2. Відьма, чаклунка, характерник, шаман, чорнокнижник.
3. Мольфар, ворожка, провидець, астролог, оракул.
4. Таролог, ясновидець, пророк, віщун, мольфар.

Завдання 7. Підготуйте презентацію про особистість астролога, метеоролога, мольфара, таролога (на вибір).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Дискурс як міждисциплінарний феномен.
2. Поняття про прогностику.
3. Загальний огляд палітри прогностичних текстів.
4. Проблеми типології мовленнєвих жанрів.
5. Мовленнєвий жанр передбачення майбутнього, його різновиди.
6. Футурологічний жанр та його різновиди.
7. Прогноз погоди як мовленнєвий жанр.
8. Астрономічний прогноз: специфіка реалізації.
9. Складники цілісності прогностичного тексту.
10. Зв'язність як важлива категорія прогностичного дискурсу.
11. Семантика основних номенів прогностичного дискурсу.
12. Семантика периферійних номенів прогностичного дискурсу.
13. Термінна лексика у складі прогностичного дискурсу.
14. Лексичні й граматичні маркери часу прогностичного дискурсу.
15. Метеорологічний дискурс у контексті глобалістики.
16. Різновиди метеодискурсу.
17. Диференційні ознаки метеодискурсу.
18. Функції метеорологічного дискурсу.
19. Ретроспекція та проспекція метеодискурсу.
20. Структура метеодискурсу.
21. Загальний огляд метеодискурсу в лексико-семантичному аспекті.
22. Ядрові лексичні складники метеодискурсу.
23. Центральні складники метеодискурсу.
24. Периферійні лексичні складники метеодискурсу.
25. Специфіка онімної лексики.
26. Граматичні засоби вираження в прогностичному дискурсі.
27. Загальна характеристика комунікативних стратегій і тактик.
28. Комунікативна стратегія інформування та її тактики.

29. Види інформації за І. Гальперінім.
30. Референційність як категорія прогностичного дискурсу.
31. Прийоми інтертекстуальності в прогностиці.
32. Регулювальна комунікативна стратегія та її тактики.
33. Антропоцентричні категорії прогностичного дискурсу.
34. Самопрезентація синоптика як стратегія втілення його національних та індивідуальних рис.
35. Прогностичний дискурс у контексті інших типів комунікації.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бондарчук Н. І. Семантичний простір онлайн-нарративу про погодні новини (на матеріалі британських електронних газет 2014-2017 рр.) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2018. 245 с.
2. Врублевська О. О., Катеруша Г. П., Гончарова Л. Д. Кліматологія : підручник. Одеса : Екологія, 2013. 344 с.
3. Коломієць О. М. Семантико-синтаксична реконструкція газетних синоптичних текстів (на матеріалі англійської, німецької, польської та української мов) : дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2017. 253 с.
4. Кулібаба М. О. Історія та реалії вивчення метеодискурсу. *Одеська лінгвістична школа: класичне і новітнє* : колект. монографія. Одеса : ПолиПринт, 2019. С. 320-325.
5. Петрик Т. Елементи прогностичного дискурсу у англomовному ченнелінг-дискурсі. *Вісник Львівського університету*. Серія іноземні мови. 2013. Вип. 21. С. 10–15.
6. Романченко А. П. Вербальна мережа ключових ад'єктивів у структурі мовної особистості Наталки Діденко. *Мова*. 2021. № 35. С. 123-128. URL : <http://mova.onu.edu.ua/article/view/237856>
7. Романченко А. П. Лінгвокогнітивний складник мовної особистості синоптика. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». Київ : Гельветика, 2020. Т. 31 (70). № 2. С. 38-43. URL : https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/2_2020/part_1/9.pdf
8. Томчаковська О. Ю. Аксіологічний аспект дослідження окультного дискурсу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2022. № 56. С. 141-144.

9. Томчаковська О. Ю. Дослідження англомовного окультного дискурсу (огляд літератури). *Записки з романо-германської філології*. 2021. Вип. 2 (47). С. 123-129.
10. Шабат-Савка С. Т. Категорія комунікативної інтенції в українській мові : монографія. Чернівці : Букрек, 2014. 412 с.

Додаткова

1. Мірошніченко І. Г. Стилий текст в українському масмедійному дискурсі : дис. ... канд. філол. наук. Дніпро, 2020. 275 с.
2. Народний календар українця (весняний цикл). Одеса : Одеський обласний центр української культури, 2018. 71 с. URL : <http://oocuk.com.ua/wp-content/uploads/2018/06/%D0%9D%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%86%D1%8F-%D0%B2%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%8F%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB.pdf>
3. Навальна М. І. Лексика української газетної періодики початку ХХІ ст.: джерела поповнення та стилістичне використання : монографія. Переяслав-Хмельницький : «Видавництво КСВ», 2018. 2018. 350 с.
4. Романченко А. П. Тропеїчна система метеорологічного дискурсу Наталки Діденко. *Граматичні читання – XI*: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції 13-14 травня 2021. Вінниця : Твори, 2021. С. 209-213.
5. Романченко А. П., Бугаєнко Л. П. Лексико-стилістичні параметри прогнозу погоди елітарної мовної особистості синоптика. *Одеська лінгвістична школа: траєкторія досліджень* : колект. монографія. Одеса : ПолиПринт, 2021. С. 16-25.
6. Романченко А. П., Кулібаба М. О. Геортоніми у складі українського метеорологічного дискурсу. *Філологічні науки на перехресті культур і*

цивілізацій: актуальні питання. Київ : Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2020. С. 24-27.

7. Таранова Н. Б. Метеорологія і кліматологія : словник-довідник (основні терміни і поняття). Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 192 с.

8. Черхава О. О. Англomовне біблійне пророцтво як різновид фідеїстичного дискурсу (на матеріалі KING JAMES BIBLE) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. Одеса, 2011. 22 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. www.library.edu-ua.net/ – Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського.

2. www.onu.edu.ua – інформаційний портал Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

4. <http://www.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.

5. <http://www.ukrbook.net> – Книжкова палата України імені Івана Федорова.

6. Journals.uran.i.ua – Наукова періодика України.

7. <http://onu.edu.ua/uk/> – сайт Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Навчальне видання

ПРОГНОСТИЧНИЙ ДИСКУРС

Електронні методичні рекомендації
до практичних занять з курсу для здобувачів
другого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Електронне практичне видання

Укладач

Романченко Алла Петрівна

Оригінал-макет виготовлено в авторській редакції

Шрифт Times New Roman.

Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним
забезпеченням для читачів файлів формату PDF.

Обсяг даних 0,4 Мбайт.

**Кафедра української мови та мовної підготовки іноземців
Філологічний факультет
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Французький бульвар, 24/26, м. Одеса, 65058**